

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Релігієзнавство

Спеціальність: Психологія (Практична психологія)

I. Основна мета засвоєння курсу – сформувати у студентів знання про сутність і природу релігії, її структуру і зміст, закономірності виникнення та розвитку, її важливої соціальної функції та особливого місця в історії та духовному житті людства.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців даної спеціальності.

Курс «Релігієзнавство» надає студентам можливість розуміти сутність феномену релігії і застосовувати знання про релігійні організації України та світу на практиці, зокрема у педагогічній діяльності.

III. Завдання дисципліни надати студентам ґрунтовні знання у сфері релігієзнавства

IV. Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даної дисципліни

Результати навчання:

- мати уявлення про історію, теорії, типологію та функціональність релігії як особливого духовного і суспільного феномену;
- розуміти сучасні релігійні процеси в Україні та світі;
- вміти професійно оцінювати і аналізувати релігієзнавчі концепції, релігійні тексти, критичну літературу.

Здобуті компетентності:

- вміння професійно оцінювати і аналізувати релігієзнавчі концепції, релігійні тексти, критичну літературу
- вміння дотримуватись принципів об'єктивності, позаконфесійності та толерантності під час висвітлення питань та проблем у сфері релігії;
- здатність здійснювати критичний аналіз подій та тенденцій у релігійному середовищі України та світу;
- здатність розуміти та використовувати знання про релігійні організації України та їхні зв'язки в практичній діяльності.

IV. Короткий зміст дисципліни

Тема 1. Поняття релігії та її феномен у релігієзнавстві. Релігія як об'єкт та предмет релігієзнавства. Структура релігії та особливості її систематизації (типологія та класифікації). Багатоманітність релігій світу, релігійні конфесії, різноманітність їх віровчення та культу. Релігія як особливий духовний і суспільний феномен.

Тема 2. Походження, первісні та ранні форми релігії. Первісні форми релігії (міфологія, демонологія, магія). Ранні форми релігії (анімізм, фетишизм, тотемізм, анімалізм). Родоплемінні культу (землеробський культ, шаманізм). Ранні етнічні релігії.

Тема 3. Етнонаціональні релігії. Пізні етнічні релігії, їх загальна характеристика та еволюція до сучасних національних релігій. Класифікація національних релігій, їх особливості та характерні риси (зороастризм, іудаїзм, індуїзм, джайнізм, сикхізм, конфуціанство, даосизм, сінтоїзм)

Тема 4. Світові релігії: буддизм, християнство, іслам. Обумовленість, обставини та історія виникнення світових релігій, їх особливості та характерні ознаки, регіони поширення.

Буддизм як світова релігія, умови його виникнення та розвитку. Соціально-історичні передумови та ідейні джерела виникнення християнства. Іслам як світова релігія завершеного монотеїзму

Тема 5. Новітні релігії, релігійні течії та рухи. Причини виникнення релігійного модернізму – різноманітних новітніх релігійних культів: новітніх релігій (неорелігій) та новітніх релігійних течій (НРТ). Визначення поняття “неорелігія” та його загальна характеристика. Географія неорелігій та класифікація їх головних типів (напрямів, груп).

Тема 6. Сучасний стан релігійних процесів в Україні. Актуальні проблеми державно-церковних відносин в сучасній Україні. Сучасне законодавство України (Закон Верховної Ради України) “Про свободу совісті та релігійні організації”. Співпраця релігійних організацій з різними суспільними інститутами в сучасній Україні.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу

Кафедра культурології, кандидат філософських наук доцент Котлярова Тетяна Олександрівна

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу :

На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких:
лекційних – 14 год., семінарських – 20 год., самостійної роботи студентів – 56 год.
Дисципліна викладається у 3 семестрі.

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення дисципліни

1. Релігієзнавство: навч. посіб. / [Наук. ред. Д. В. Брильов; відп. за вип. О. В. Лісовий, С. О. Лихота]. – К., 2015. – 302 с.
2. Кислюк К.В., Кучер О.М. Релігієзнавство: Навч.посібник для студентів вузів. – К.: «Кондор», 2004. // Електронний ресурс: http://libfree.com/152937002-religiyeznavstvoreligiyeznavstvo_kislyuk_kv.html
3. Релігійно-інформаційна служба України // офіційний сайт <http://risu.org.ua/>

VIII. Система оцінювання:

Поточний контроль: оцінювання виконання завдань на семінарських заняттях, оцінювання 1 модульної контрольної роботи, виконання творчих індивідуальних завдань, підготовки есе/презентації за заданою тематикою.

Підсумковий контроль: залік у 3 семестрі.